

SÁMIID RIEKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Čakčamánu • Ragátmánu • Skierde • Rahkatmánno • September 2016

Svenska Samernas Riksförbund, Formvägen 16, 906 21 UMEÅ, tel. 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post info@sapmi.se

Ordförande har ordet

Hösten är här och många av oss har fullt upp med både jakt, slakt och förberedelser inför flytten till vinterlandet.

Den senaste månaden har vi kunnat följa den mediala rapporteringen kring misstänkta jaktbrott och polisens prioriteringar. Jag kan inte annat än förundras över hur media "frossar" i dessa frågor samtidigt som de visar ett totalt ointresse för rapportering kring exempelvis renstölder och tjuvjakt på ren och polisens bortprioriteringar av dessa brott. Här måste vi alla jobba på att synliggöra det strukturella osynliggörandet.

För SSR innebär hösten många möten och nya utmaningar, denna höst är inget undantag. En av frågorna som varit högaktuell för SSR under lång tid är renskötselkonventionen, så även i år. Regeringen har skickat ut Bertil Bengtssons utredning för yttrande och styrelsen kommer att behandla frågan vid nästa styrelsemöte. SSR kommer dock inte att göra några förändringar i det förslag som Landsmötet tagit och som är inskickat till regeringen eftersom Landsmötet har ställt sig bakom detta.

Under hösten och våren kommer kansliet att fördjupa arbetet med fokusfrågor från regionerna, vilket innebär att de frågor som medlemmarna initierat kommer att få större fokus. För SSR och kansliet är det viktigt att ni medlemmar signalerar vilka frågor ni anser vara viktiga. Naturligtvis kommer vi fortsätta vårt arbete med de övergripande stora frågorna som ständigt är närvarande, som rovdjur, skog, markanvändning och inte minst arbetet med att forma vår egen framtid genom en aktiv samepolitik.

Har ni funderingar och frågor så hör gärna av er.

Jörgen Jonsson

Skog/FSC

Arbetet med att ta fram den nya skogsbruksstandarden för FSC är i sitt slutskede. En första version finns nu för

konsultation. Vill du lämna synpunkter på det nya förslaget kan du göra det via denna länk:

<https://se.fsc.org/se-se/standarder/revision-av-skogsbruksstandarden>

Vilka är de största skillnaderna i jämförelse med den gamla standarden?

Ny struktur. Standarden har anpassats till det nya internationella regelverket inom FSC: "Principer och kriterier" och den internationella standarden (IGI) vilket exempelvis innebär att arbetarrättigheter har fått en egen princip (princip 2) liksom hänsyn till lokalsamhället (princip 4). Det innebär också en ökad harmonisering mellan FSC-standarder världen över.

Ökad tydlighet och förenklat språk. En strävan har varit att skriva indikatorer där kraven är tydliga, så att certifikatsinnehavaren förstår vad den ska göra och att certifierarna bättre kan kontrollera. Det är också viktigt att de indikatorer som finns verkligen gör skillnad. Sammantaget gör detta det lättare att kommunicera hur FSC bidrar.

Rennäring och skogsbruk. Samråd har ersatts av en mer omfattande samplaneringsprocess som ger renskötarna möjlighet att få en översikt över konsekvenserna av det planerade skogsbruket samt att renskötarna har möjlighet att säga nej till en skogsbruksåtgärd som kränker deras rättigheter.

Möte med Kulturdepartementet

SSR träffar Kulturdepartementet för att få information om deras arbete med konsultationsordning som skall redovisas till regeringen under hösten. SSR kommer under mötet att lyfta fram vikten av att regeringen inte enbart konsulterar Sametinget i frågor som är kopplade till renskötseln. Det är här viktigt att framföra att regeringen måste konsultera dem frågorna berör såsom landets samebyar och SSR.

Klimat

SSR har under hösten skickat ut en klimatenkät till samebyarna, vi fick in ett stort antal svar vilket visar att frågan är viktig. Svaren bearbetas nu och kommer ställas samman inom kort i en rapport. Enkäten skickades ut för att SSR ska få en samlad bild av hur renskötseln och renskötarna upplever och påverkas av klimatförändringarna. SSR kommer att följa upp enkäten med ett antal djupintervjuer under senhösten. Den färdiga rapporten kommer att presenteras på SSR:s hemsida.

Ny medarbetare

Sedan 15 augusti är Maria Boström anställd som projektledare för SSR:s vindkraftsprojekt Biekkasuodji som pågår fram till december 2018. Maria kommer senast från Skogsstyrelsen men har tidigare jobbat på SSR med både vindkraft och skogsfrågor. Maria kommer utöver arbetet med projektet även att jobba en del med skogsfrågor inom SSR. Om ni har vägarna förbi Östersund så ta gärna vägen förbi Gaaltije där Maria har sitt kontor. Naturligtvis är ni också välkomna att ringa eller mejla om ni har några frågor, kontaktuppgifter finns i slutet på detta månadsbrev.

Pessinki sameförening

Namnet Pessinki syftar på det lågfjällsområde och naturreservat som finns inom Vittangi samebys områden. De flesta av sameföreningens medlemmar har rötterna inom Vittangi skogssameby som är den nordligaste skogssamebyn i Sverige. Sameföreningens syfte är att den bevara språket och den skogsamiska kulturen. Nyvald ordförande är AnneMarit Mangi från Karesuando.

Varje år arrangerar sameföreningen Tuolpokka-nappet, en pimpeltävling som lockar många besökare. Föreningen har tidigare genomfört lägerskolor under somrarna, men just nu är den verksamheten vilande. Det finns ingen i föreningen som vill driva den verksamheten.

Sameföreningen har även ett stödande medlemskap som är öppet för alla.

-Just nu har vi inga stödande medlemmar, men den möjligheten finns för den som är intresserad, säger Thomas Unga.

Thomas var initiativtagare till föreningen som bildades år 2000 och har ca 150 medlemmar. Han är dessutom ordförande i Vittangi sameby.

Om det är någon som vill anordna en koltsömnadskurs eller någon annan kurs för medlemmarna så kan föreningen söka pengar. Men i dagsläget finns inga kurser, man satsar istället på den årliga pimpeltävlingen som lockar många att delta.

Varför är ni med i SSR?

-Vi tycker det är bra att vara med i SSR, vi känner gemenskap med andra sameföreningar avslutar föreningens kassör och grundare, Thomas Unga.

Seminarium om sanningskommissioner 27 oktober

Sametinget, Diskrimineringsombudsmannen, Vaartoe - Centrum för samisk forskning och UmU bjuder in till ett öppet seminarium om internationella erfarenheter av sanningskommissioner. Seminariet ska behandla vilka förutsättningar det finns för en sanningskommission om relationen mellan svenska staten och det samiska folket.

Torsdag 27 oktober 09.00-16.00, lokal Nolia, Umeå

Christina Allard föreläser 9 november

Den 9 november kl. 13.30-15.00 håller universitetslektorn vid Luleå tekniska universitet, Christina Allard, en föreläsning "På tal om rättigheter...". Hon tilldelades i våras Vaartoe - Centrum för samisk forsknings vetenskapliga pris 2016.

Allard länkar i sitt arbete nordisk urfolksrätt till en internationell kontext, och har därigenom bidragit till att utveckla och utmana förståelsen för och uppfattningar kring urfolksrätt i såväl Sápmi som globalt. Föreläsningen hålls i lokalen Fatmomakke, Vaartoe, (plan 4) Norra Beetendevetarhuset, Umeå universitet.

Samisk forskningsdag 24 november

Den 24 november bjuder Vaartoe - Centrum för samisk forskning in till en samisk forskningsdag i Umeå. Syftet är att skapa en mötesplats som möjliggör informationsutbyte och förbättrad insikt i respektive verksamheter och att bygga nätverk.

Vaartoe-symposiet 8 december

8 december hålls Vaartoe-symposiet, Umeå universitet.

Temat är "Hur ska forskning samverka med det samiska samhället?" Symposiet riktar sig till affilierade forskare. Syftet är att utbyta erfarenheter och diskutera frågor som rör samisk forskning. Anmäl dig senast den 21 november till Åsa Össbo, forskningsamordnare, asa.ossbo@umu.se

Västerbottens läns landsting söker dig som är av samiskt ursprung och har någon typ av funktionsnedsättning

Är du same och har en diagnostiserad funktionsnedsättning, med eller utan stöd från din kommun, så finns chansen att synliggöra dina behov och berätta om dina erfarenheter genom denna enkätundersökning.

Studien genomförs av Glesbygdsmedicinskt centrum i Storuman, Västerbottens läns landsting i samarbete med Nordens välfärdscentrum i Sverige. Studien är en del i ett nordiskt projekt där syftet är att erhålla ökad kunskap om omfattning av funktionsnedsättning och vilken typ av insatser som beviljats till personer med funktionsnedsättning med samisk bakgrund. Målet med projektet är att lägga grunden för fortsatt arbete för att personer med funktionsnedsättning erhåller den hjälp och det stöd som man har rätt till enligt svensk lagstiftning och FN:s rekommendationer.

Du kan även vara anhörig till person med funktionsnedsättning som hjälper till med att fylla i enkäten för den funktionsnedsatta personens räkning.

Hör av dig till projektledare Kia Blomkvist eller forskaren Anette Edin-Liljegren via kontaktuppgifterna nedan. Dina upplevelser och erfarenheter är viktiga.

För mer information och anmälan kontakta:

Kia Flykt, projektledare, Glesbygdsmedicinskt centrum, Västerbottens läns landsting, Tele: 070-3269496, e-post: kia.flykt@vll.se

Anette Edin-Liljegren, Med. dr/forskningssamordnare, Glesbygdsmedicinskt centrum, Västerbottens läns landsting, e-post: anette.liljegren@vll.se

Fördjupad uppföljning om äldreomsorg

Länsstyrelsen och Sametinget genomför under hösten 2016 en fördjupad uppföljning om äldreomsorg på nationella minoritetsspråk. Uppföljningen berör ett antal kommuner som ingår i något av förvaltningsområdena för finska, samiska och meänkieli.

Syftet med den fördjupade uppföljningen är att få ökade kunskaper om de faktiska förhållandena när det gäller service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen på nationella minoritetsspråk. Därför söker myndigheterna personer som omfattas av service, och/eller omvårdnad på de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska och som vill delge sina erfarenheter och synpunkter kring dessa verksamheter. Även anhöriga är välkomna att delta.

För mer information och anmälan se <http://minoritet.se/4297>

Samehelg 7-9 oktober i Göteborg

Den 7-9 oktober arrangerar sameföreningen i Göteborg tillsammans med Domkyrkoförsamlingen och Angereds församling en samehelg med bl.a. andakt vid sameföreningens viste vid Trollsjön. Ur programmet: Konstnär Britta Marakatt-Labba berättar om sitt konstnärskap, jojk av Elin Teilus, föreläsningar kring samiska rättigheter med bl. Matti Berg, Girjas sameby. Helgen avslutas med mässa med samiskt tema söndagen den 9 oktober i Angereds kyrka.

Rådgivning

SSR erbjuder sina medlemmar rådgivning och stöd vid olika typer av ärenden till självkostnadspris. Kontakta kansliet för mer information.

Kalendarium

29 sep	Möte JBV om CWD
29 sep	Möte med Kulturdepartementet
4-5 okt	Storslagen fjällmiljö, Idre
12-13 okt	Styrelsemöte SSR
14 okt	Möte med SSR:s markanvändningsgrupp
19 okt	Möte med Swemin
25-26 okt	Rundabordsamtal om Sanningskommission Sametinget/DO

Gruppförsäkring för medlemmar

Vi vill påminna om att SSR förhandlat fram en försäkring till våra medlemmar. Läs mer på SSR:s hemsida www.sapmi.se, klicka på Medlemmar så hittar du information.

Telefonnummer

Jenny Wik Karlsson	090-14 11 83	072-202 12 00
Fredrik Juuso	090-14 11 84	070-229 76 28
Ellacarin Blind	090-14 11 82	070-362 04 78
Britt-Marie Barruk	090-14 11 81	070-646 07 65
Hans Liebetau	090-14 11 85	070-736 14 19
Totte Nordahl	090-14 11 86	076-126 42 42
Anna-Marja Kaddik		070-367 66 56
Moa Lango		073-806 29 06
Maria Boström		070-554 03 21
Jörgen Jonsson (ordförande)		070-570 55 56

Besök gärna vår hemsida www.sapmi.se för mer information.

Gilla oss på Facebook facebook.sapmi.se

Telefontider på kansliet

Ni kan ringa tidigare men då får ni ringa på direktnumren.

09.00 – 10.30 och 15.00 – 16.00

Detta är tiden för växel, övrig tid går det bra att ringa på direktnummer om ni söker någon särskild, telefonnummer finns på www.sapmi.se under kontakter.

Samehelg
7-9 OKTOBER 2016

Samarrangemang mellan
Sameföreningen i Göteborg,
Domkyrkoförsamlingen och
Angereds församling.

Vi börjar helgen vid Samekåtan vid Trollsjön kl 12 på fredagen. Här blir det bland annat jolk, andakt och renklämma. Eftermiddagen äger rum i Bergums församlingshem med samisk konst visad av Britta Marakatt Labba. Det blir sång & musik, berättarkväll och renskav.

Lördagen i Göteborgs Domkyrka är fylld av föreläsningar kring samernas villkor samt jolk och presentation av den samiska psalmboken.

Söndagen avslutas med festhögmässa med kör i Angereds kyrka i vilken vi bland annat sjunger ur den samiska psalmboken.

Varmt välkommen att vara med!

Svenska kyrkan
ANGEREDS FÖRSAMLING

Program
Samehelg 7-9 oktober 2016
Samarrangemang mellan Sameföreningen i Göteborg, Domkyrkoförsamlingen och Angereds församling, Svenska kyrkan.

Fredag den 7 oktober
Samekåtan vid Trollsjön kl. 12- ca 14, 15...
Andakt med Emelie Holmgren och jolk av Elin Teigus. Sameföreningen berättar om kåtans bakgrund. Kaffe och renklämma till självkostnadspris. För att ta sig till Samekåtan finns det två alternativ:
Alternativ 1: Samling kl 10 på parkeringen vid Vättestugan i Lövsjårdet (kanotcentrum). Härifrån går vi tillsammans en två timmar lång promenad. Ansvariga: Bo Claesson tel. 070-301 66 21 och Gunnar Kampe 070-682 68 74.
Alternativ 2: För dig som inte vill gå så långt. Samling vid parkeringen vid Rödalen (i Bohus, sväng av mot Jennylund, fortsatt sedan rakt mot Rödalen). Härifrån visar skyltar vägen till kåtan (1,5 km lång promenad, ca 15 min). Ansvariga: Sven-Gunnar Hurri tel. 0702-89 70 96 och Johannes Marainen 0706-77 39 48.

Bergums församlingshem, Olofstorp kl 17- ca 21...
Först blir det kaffe och smörgås till självkostnadspris. Konstnär Britta Marakatt-Labba berättar om och visar samisk konst. Sedan varvas provsjungning av den samiska psalmboken med samiska berättelser. Kvällen avslutas med renskav till självkostnadspris.

Lördag den 8 oktober
Domkyrkan kl. 9- 16
9.00 Morgonandakt, domprost Karin Burstrand
9.30-12 Introduktion och föreläsningar kring samiska rättigheter. Matti Berg, ordförande för Girjas sameby, Camilla Wikland, advokat mfl
12-13 Lunchmusik: Jolk av Elin Teigus med grupp
13-14 Lunch på egen hand
14-16 Provsjungning av den samiska psalmboken med delar av dess arbetsgrupp

Söndag 9 oktober
Angereds kyrka och församlingshem kl. 11- ca 13.30, 14
Mässa med samiskt tema & körsång i kyrkan. Leds av samiska präster och församlingspräster. Efteråt serveras renklämma i församlingshemmet till självkostnadspris.